

Herp.  
QL  
667  
.B54  
1827

BOIE, H.

PRINTED BY H. K. SCHUBERT

JAPANSCHÉ AMPHIBIEN

PRINTED BY H. K. SCHUBERT

1827

HARVARD UNIVERSITY

Herk.  
ccc  
661  
-B54  
112



LIBRARY

OF THE

Museum of Comparative Zoology





NOV 15 1929

H-1

*Amphib.*

*Garmann*

C  
H

LIBRARY  
MUSE. COMP. ZOOLOGY  
CAMBRIDGE, MASS.

73,128

LIBRARY

MUSEUM OF ZOOLOGY

CAMBRIDGE MASS.

KENTEEKENEN

VAN EENIGE

JAPANSCHÉ AMPHIBIËN;

DOOR

Dr. H. BOIE.

---

*Afgedrukt uit de Bijdragen tot de Natuurkundige Wetenschappen,  
te Amsterdam, bij JOH. VAN DER HEY en ZON.*

---

JOH.F.SNELLEMAN

J. A. SUSANNA.



RENT LEEKEN

VAN EENIGE

JAPANESE AMPHIBIAN

1903

DR. H. BOIT

1903



---

KENTEEKENEN VAN EENIGE JAPANSCH E AMPHIBIËN ;

door Dr. H. BOIE (\*).

Het reeds sedert eeuwen , met verwonderenswaardige  
duurzaamheid volgehouden verbodstelsel van de Japan-  
ne-

(\*) Deze belangrijke bijdrage zijn wij aan de vriendelijke  
mededeeling van den Heer SUSANNA verplicht , die de goedheid  
had , ons dezelve reeds in het vóórleden jaar , met den vol-  
genden brief , te zenden.

WELEDELE HEEREN !

Even vóór het vertrek van den Heer Dr. H. BOIE , naar onze  
Oostindische bezittingen , werwaarts zijn Ed. , vergezeld van  
den Heer Dr. MACKLOT , den Préparateur MULLER en den  
Teekenaar VAN OORT , in het laatst des verledenen jaars , als  
Natuuronderzoeker , door het Nederlandsche Gouvernement  
is afgevaardigd , werd zijn Ed. ter bezigtiging toegelaten , van  
eene keurige verzameling van voorwerpen der natuurlijke his-  
torie , door den Heer BLOMHOFF , in *Japan* , bijeen verzameld  
en naar het vaderland medegebragt. — Mijn vriend BOIE , ge-  
heel voor de natuurkundige wetenschappen bezielde , maakte  
gereedelijk van des Heeren BLOMHOFF's uitstekende welwillend-  
heid gebruik , om , voor zoo veel zijn naauwbepakte tijd  
hem toeliet , een gedeelte van die verzameling te beschrijven.  
Hij bepaalde zich , te dien einde , tot eenige *Amphibiën* , en  
beschreef dezelve in de Hoogduitsche taal. Zijne kort daarna  
invallende afreize belette hem , die beschrijving in onze moe-

nezen, welke alle Europeſche natiën, met uitzondering alleen van de Hollanders, van eenig verkeer met *Japan* uitſluit, oefende ook op de kennis der natuur van dat land, eenen treurigen invloed. Zoo bezitten wij, wat in het bijzonder de Zoölogie betreft, ſlechts eene geringe hoeveelheid ſchrale *brochures*, terwijl een algemeen overzicht voor de geographiſche verbreiding der dieren, als eene hoogſtbelangrijke zaak zoude te achten zijn. Deze voorhanden zijnde kleine geſchriften, zijn wij ſchier alleen aan KÄMPFER, BLOCH, SCHNEIDER, THUNBERG, TILESIIUS, en nu laattelijk aan Dr. SIEBOLD verſchuldigd; en allen zijn, ondanks hunne ongelijke waarde, met te grooter erkentelijkheid opgenomen, daar zelfs in de Hollandſche verzamelingen, die

dertaal over te brengen, welke taak ik gaarne op mij nam, als ook de bekendmaking derzelve, door middel van de drukpers. Tuſſchenkomende omſtandigheden verhinderden mij, zoo ſpoedig mijne belofte na te leven, als ik zulks wel gewenſcht had; thans echter met het ſtuk gereed zijnde, meen ik niet beter aan den wensch en het oogmerk van mijnen vriend BOIE, en aan mijne, hem gedane belofte, te beantwoorden, dan door UEd. voor hetzelfde eene plaats te verzoeken in uwe geachte *Bijdragen tot de Natuurkundige Wetenschappen*, gelijk ik de vrijheid neem, bij dezen, te doen. Langs dien weg toch, komt hetzelfde *ongetwijfeld* onder het oog van al de beoefenaars en voorſtanders dier wetenschappen.

Ik verzoek u, enz.

J. T. SUSANNA,  
*Administrateur van 's Rijks  
Museum van Nat. Hist.*

*Leyden,*

den 3den October 1816.

die voorwerpen van natuurlijke historie, wier Japanfche oorsprong buiten allen twijfel is, slechts zeer zeldzaam voorkomen. In deze laatste behoefte zal, zoo wij hopen, door den wakkeren ijver van Dr. SIEBOLD, ondersteund door eenen bijzonderen last van de Nederlandsche regering, weldra worden voorzien; doch tot heden zal er wel bezwaarlijk eene zoo rijke en wel bewaarde natuurkundige verzameling van *Japan*, naar *Europa* zijn overgebracht, als die, welke derzelver waardige bezitter, de Heer BLOMHOF, mij onlangs, met uitstekende welwillendheid, heeft vergund te onderzoeken, en omtrent welke ik aan de wetenschappen meende verschuldigd te zijn, datgene te moeten beschrijven, wat mijn beperkte tijd mij veroorloofde, naauwkeurig in oogenschouw te nemen.

De Heer BLOMHOF bekleedde in *Japan*, langer dan tien jaren, zoo als bekend is, den gewigtigen post van Directeur der Hollandsche faktorij op *Decima*, en besteedde, gedurende dat tijdvak, zijne ledige uren, om de naauwkeurigst mogelijke berigten in te winnen, omtrent den physieken en politieken toestand van dat rijk.

Zijne met de meeste vlijt zamengestelde handschriften van geographischen, geschied- en staatkundigen inhoud, zullen waarfchijnlijk het publiek niet lang meer onthouden worden; doch, zonder zelf Natuuronderzoeker te zijn, liet de Heer BLOMHOF niet na, voor zoo veel de omftandigheden hem zulks veroorloofden, ook Japanfche naturaliën bijeen te zamelen, en het was alleen gebrek aan een gefchikt lokaal, dat hem tot heden verhinderde, deze natuurkundige fchatten zoo voordeelg uiteen te zetten, als zulks voor eene gemak-

kelijke wetenschappelijke beoefening derzelve, wensche-  
lijk is.

Een oplettend onderzoek van de, tot de gemelde verzameling behorende, en straks nader te beschrijvene Japanfche *Amphibiën*, moest voor mij zoo veel te meer bekoorlijks hebben, en ook te leerrijker zijn, daar ik pas de laatste hand had gelegd aan eene, tot een plaatwerk bestemde, beschrijving eener dergelijke, door wijlen KUHLE en VAN HASSELT, te *Java*, bijeen gebragte verzameling, welke mij, gedurende eenen geruimen tijd, heeft onledig gehouden. Onder dezelve ook verscheidenen te vinden, die tevens op een der Sundasche eilanden te huis behooren, was voor mij zoo verrassend, dat het vermoeden van eene verkeerde opgave des vaderlands ten opzichte van dezelve, aanvankelijk in mij oprees, tot de Heer BLOMHOFF mij door de wijze, waarop die voorwerpen bewaard waren, ten volle overtuigde, dat zoodanige verwarring niet had kunnen plaats hebben. Reeds vroeger had ik gelegenheid, mij te verzekeren, dat eenige Afrikaansche slangensoorten tevens op de *Kaap de Goede Hoop* en de kust van *Guinea*, of hier en in *Egypte* te huis behoorden, en van eene Aziatische zag ik exemplaren van *Ceylon*, van het vaste land van *Indië* en van de Philippijnsche eilanden, welke in allen deele aan elkander gelijk waren; doch, diezelfde soorten van *Amphibiën*, zoo wel op de *Sundasche Eilanden* als op *Japan* te vinden, verdient te meer opmerking, daar het klimaat van dat land met het zuidelijk *Europa* in het wezenlijke overeenkomt, en *Japan* niet alleen met *Europa*, doch ook daarenboven met het noordelijke gedeelte van *Azië*, sommige  
dier-

dierfoorten gemeen heeft (\*); alleen de aanmerkelijke hoogte van vele Javaanfche bergen, fchijnt dit zonderlinge eenigzins te kunnen oploffen.

Hier-

(\*) Dr. SIEBOLD noemt, *Hist. Nat. in Japonia statu, etc.*, p. 13, onder de Japanfche vogelen, mede onze Europefche zijdenftaart, pestvogel, *Bombycivora garrula* TEMM., en daar de Heer BLOMHOFF verfcheidene huiden van deze vogelfoort heeft medegebragt, kan ik met volle overtuiging verzekeren, dat hij zich in die opgave in geen deele vergist. Het wordt door deze merkwaardige daadzaak meer dan waarfchijnlijk, dat de talrijke, van tijd tot tijd, in *Europa* verfchijnende zwerminen van die vogels, uit het oosten of noordoosten, en geenszins uit het noorden van het groote continent tot ons overkomen; echter kon de Heer BLOMHOFF mij geene inlichting geven, of de zijdenftaart te *Japan* blijvende, of wel *trek-vogel* is, en ook de Heer SIEBOLD bewaart deswege het flilzwijgen. Even alzo is de tot heden voor alleen Europeefch gehouden *Emberiza cia*, tevens op *Japan* inheemfch, en, wat meer nog de verwondering moet wekken, dat zelfde land heeft met *Kamschatka* den *Accentor calliope* gemeen. Als in het voorbijgaan zij aangemerkt, dat de door Dr. SIEBOLD, onder den naam van *Bombycivora Japonica*, ingevoerde zijdenftaart, eene geheel eigene foort uitmaakt, welke noch met de onze, noch met de Noord-Amerikaanfche mag verwiffeld worden, fttaande zij, als ware het, tuffchen deze beiden, in het midden. Ook van die foort bevat de verzameling van den Heer BLOMHOFF een exemplaar. De geheele vorm, zoo van den fnavel, de pooten en het lijf is volkomen, als die der *Garrula*, echter iets minder groot; de geheele lengte bedraagt 7'' 2''', Parijfe maat, die der ftart 2'' 1''', der vleugels 3'' 11''', van de fcheen (*tarsus*) 7''', fnavel, te rekenen van den mondhoek 9'', van het voorhoofd 5'', gat aan het grondftuk (*bas-*

Hieronder volgt in lijstematifche rangfchikking de opgave van de verfchillende, door mij geziene Japanfche *Amphibiën*, zijnde meestal foorten, welke tot heden niet befchreven zijn.

### A. *Hagedisfen*.

#### I. TUPINAMBIS BIVITTATUS. KUHL.

*Diagn. Tupin.* — *Naribus lateralibus, rotundis, rostri apici quam oculis propinquiioribus; cauda he-*

*fis*)  $2\frac{1}{2}''$ , breed  $4''$ ; veren en verwen in alles als de *Garrula*; dat is, van eene zacht roodgrauwe kleur; kop en kuif van eene levendig kastanjebruine tint; kin en teugel of halfter (*halfster*) fluweel zwart; de groote dekveren van de vleugels aan de buitenzijde van de pluim, met perzikbloesem rood gezoomd; van deze laatste kleur zijn ook de punten van de staartpennen (*rectrices*)  $2-3''$  van het einde, en door eenen even breeden zwarten band van derzelver grauwe *basis* afgefcheiden; de flagpennen (*remiges*) graauw, met zwarte punten; de twee eerften in dezen ongevekt; de volgende acht aan het uiterfte einde van de punten eenen korten witten randvlek; de twee daaraanvolgende aan het einde plat afgestompt, ongevekt, en de vier laatste met eenen, niet witten, maar rooden eindvlek; de zijde van de ondervleugels graauw; de onderbuik zwavelgeel, even als die van den *B. cedrorum*, VIEILL.; de onderdekveren van den staart donker, of van eene purperroode tint.

Van de hoornachtige eindpunten van de *remiges* van de tweede orde, of van de *rectrices*, heb ik geen fpoor kunnen ontdekken, welk gemis echter zeer mogelijk alleen aan het geflacht of aan den leeftijd is toe te fchrijven.

*hemiolia*, supra compresso carinata, carina bifida; supra fuscus infra stramineus, fasciis rostri tribus transversis nigricantibus, infra interruptis, postorbitali unica longitudinali, trunco supra seriebus 5-6 macularum majorum minorumque alternis ornato; cauda annulata.

Syn. SEBA II. 32. 2 et 86. 2. Monitor Élegant.  
 CUV. R. A. II. p. 24. Monitor de Java  
 ejusd. ossem. foss. édit. 2. vol. V. P. II. p.  
 288. KÜHL, Beyträge, u. s. w. S. 123. n°. 15.

Deze, het eerst door mijnen overleden<sup>8</sup> vriend KÜHL, behoorlijk onderscheiden *Waran* (*Varanus*), schijnt het meerendeel van de tot den Indischen *Archipel* behoorende eilanden te bewonen. Behalve vele Javaansche exemplaren, onderzocht ik er ook in het Parijsche museum een, hetwelk van de *Philippijnsche Eilanden* was overgebracht, en een ander van het eiland *Rawak* of *Voigion*. De Hoogleeraar REINWARDT vond denzelven op *Celebes*, en de Heer DIARD op het vaste land van *Cochinchina*. In mijne *Erpétologie de Java*, welke ik weldra hoop het licht te doen zien, heb ik van deze soort eene meer naauwkeurige beschrijving gegeven, met de bijzonderheden aan den verschillende leeftijd eigen (\*).

B.

(\*) Kunstige van metaal nagmaakte figuren uit *Japan* schijnen te doen gelooven, dat eene soort van het geslacht *Lacerta*, CUV., ook aldaar voorkomt. Ik heb dezelve echter nimmer *in natura* gezien.



## B. Slangen.

## 2. TROPIDONOTUS TIGRINUS. MIHI.

*Toravebi, (Tijgerslangen) Jap.*

*Char. Gen. Dentes Colubrinî, maxillares posteriores, caeteris mediocribus aequalibus multo longiores; caput a trunco distinctum, oblongo-ovatum, antice subtruncatum, rictu amplissimo; oculi mediocres aut magni; scuta pilei novem, verticali atque superciliaribus longitudine aequalibus, illo quinquangulo oblongo; scutellis postorbitalibus tribus, mentalium paribus 2; truncus longus cylindricus; cauda corporis dimidia parte brevior, continua acuta, squamae imbricatae per series longitudinales dispositae, lanceolatae, omnes aut plurimae carinatae; scuta abdominalia simplicia, arcuata, subcaudalia divisa.*

*Char. Spec. Tropidonotus. Oculis magnis (\*), cauda  $\frac{1}{3}$ ; scuto verticali lateribus subconcavis, loreo rhombeo, gularibus 2; squamis trunci lanceolatis per series 19 dispositis, mediarum 17 caudaeque omnibus carinatis; supra ex olivaceo pallide fuscus, suturis scutellorum marginalium superiorum, linea postorbitali maculisque dorso quadruplici serie digestis, alternis, nigris; cer-*

(\*) Door groote oogen bedoel ik de zoodanige, wier doorsnede de breedte van de bekchilden overtreft.

*vice albedo; infra olivaceo-albidus, scutorum abdominalium anteriorum nonnullis guttula nigra utrinque notatis, mediis ibidem punctatis, posterioribus subcaudalibusque obscuris, nigro marginatis aut tesfellatis; 160 — 162 + 75 — 76.*

Het geslacht *Tropidonotus*, door Dr. KÜHL het eerst uit eenige Javaansche soorten, van de overige adders (*Coluber*, LINN.) gescheiden, en waarvan onze *Colubermatrix*, LINN. en *Viperinus*, DAUD., als voorbeeld kunnen strekken, vormt eene zuivere natuurlijke afdeeling, welke in alle werelddeelen rijk is in soorten, die, met betrekking tot de opgegevene geslachtskenmerken, volkomen overeenstemmen en zich dikwerf alleen door de kleurshakering van elkander onderscheiden. / Slangen verdienen, in den eigenlijken zin des woords, de benaming van *Amphibiën* en schijnen het oponthoud in het water, verre boven dat op de aarde den voorrang te geven. Zij leven van vischen en kikvorschen.

De *Tropid. tigrinus* is zeer naauw verwant aan eene Oostindische soort, door Profesfor GRAVENHORST, onder den naam van *Coluber Melanzostus* (\*), het eerst be-

(\*) GRAVENHORST, vergel. *Uebersicht des LINN. und anderer Systeme*, S. 402. De *Diagnose* van deze soort, die door den Hoogleraar REINWARDT, op Java gevonden, en *Col. quinquefasciatus* genoemd is, en bij den Hoogleraar VAN SWINDEREN, om hare overeenkomst met den *Tropidonotus vittatus*, (*Col. vittatus*, LINN.), *pseudo-vittatus* heet, heb ik gemeend dus te moeten stellen:

*Tropidonotus melanzostus. Oculis magnis, cauda  $\frac{1}{3}$ ; scuto verti-*

ca-

beschreven; doch veel meer nog aan de *Varietas tessellata*, welke men in de *Erpét. de Java*, uitvoeriger zal aangeduid vinden; zóódat ik die aanvankelijk daarvoor hield; een naauwkeuriger onderzoek van eene ganfche reeks van exemplaren, heeft mij echter van derzelver foortelijk onderscheid overtuigd.

De geheele lengte van een groot exemplaar, bedraagt 2'. 2". 2'". (Parijsche maat), van welke 10". op den kop, en 6". 1". op den ftaart komen. De vorm van de kopschilden is volftrekt gelijk aan die der andere *Tropidonoten*, waarbij nog verdient opgemerkt te worden, dat dezelve twee eerfte oograndfchilden bezitten,  $\frac{8}{9}$  randfchilden, en aan iedere zijde der achterhoofdschilden, twee aangrenzende temporaalfchilden. De fchubben van het lijf zijn lancetvormig en liggen als dakpannen in negentien rijen verdeeld; die van de vijftien middelste rijen fcherp gekield; die van de zijden glad, en de eenigzins breedere, meer ruitvormige fchubben van den ftaart, van welke men aan den oorfprong negen à tien rijen telt, alle gekield. Voorts honderd zestig tot

*cali, lateribus marginato, gularibus 2; squamis trunci lanceolatis per series 19 dispositis, mediorum 15 carinatis; supra ex olivaceo pallide-fuscus, linea infraorbitali et postorbitali, nec non vittis dorsalibus quinque nigris; scutis abdominalibus subcaudalibusque nigro marginatis; 129 — 142 + 98 — 80.*

*Varietas — supra nigro tessellata.*

De Hoogleeraar REINWARDT liet in *Java* van deze slang eene afbeelding, naar het leven, vervaardigen, welke zijn hooggeleerde, zoo wij hopen, benevens meerdere fraaije amphibologische teekeningen weldra het licht zal doen zien.

tot honderd twee en zestig buikschilden, benevens vijf à zes en zeventig staartschilden.

De grondkleur van de bovendeelen is bleek olijfbruin, die van den onderkant vuil wit. De naden van de bovenrand- of lippenchilden zijn zwart, en teekenen zich als eene lijn, welke van achter den ooghoek aanvang nemende, zich langs de zijde der achterhoofdschilden uitstrekt. Achter den witachtigen rug ontspringt eene viervoudige rij zwarte vlekken, welke de geheele bovenzijde van het lijf innemen, en zich op den staart verliezen. De vlekken van de twee middelrijen zijn grooter, dan die van de zijden, dikwerf gehoekt, niet zelden paarswijze met elkander vereenigd, en van alle rijen in eene afwisselende ligging.

De buikschilden, welke op het achterdeel des lijfs geplaatst zijn, hebben aan den onderrand eenen zwarten zoom, gelijk bij den *Tropid. Melanzostus*, op eenen meer olijfgraauwen grond; doch overal zwart gedobbeltsteend (*tesfellata*). Even zoo is het met de staartschilden. De middelste en voorste buikschilden zijn lichter van kleur; van de middelste ieder derde of vierde schild, zijdelings, met eene zwarte punt getee-kend, en van de voorste, verscheidene, op dezelfde plaats, in onafgebrokene rijen, zwart gestippeld (*gut-tata*), waardoor ter wederzijde eene, uit zoodanige ronde vlekken bestaande, lange streep geboren wordt. — Deze kenteekenen, in welke de aanverwante foort afwijkt, heb ik bij alle exemplaren getrouw wedergevonden en alleen in *het getal* der vlekken verscheidenheid aangetroffen. Bij een exemplaar, b. v., namen zij het zesde tot het twaalfde, bij een ander het derde tot

tot het achttiende (*ingest.*) buikschild in, enz. — Nog valt ten deze op te merken, dat bij de jongen van deze slangensoort, langs den rug eene dubbele rij witachtige punten voorhanden is, gelijk zich zulks almede bij de meeste andere jonge *Tropidonoten* voordoet, en waarover ik bij de beschrijving van de *Tropid. chrysargus* en *subminiatus*, in mijne gemelde *Erpétologie* gehandeld heb.

### 3. TROPID. VIBAKARI. MIHI.

#### *Vibakari et Firakboti Jap.*

*Diagn. Tropid. Oculis mediocribus, cauda  $\frac{1}{3}$ ; scutellis postorbitalibus duobus, scutis occipitalibus pone mucronatis; scutellorum marginalium superiorum 6to utrinque ad scutum occipitale usque prolongato; loreo altiori quam latum, squamis lanceolatis per series 19 digestis, mediarum 15, caudaliumque 7 carinatis; supra rufo cinereus, dorso saturatiori, scutellorum marginalium alborum suturis nigris, cervicisque maculis 2 albidis; infra stramineus, scutis abdominalibus utrinque puncto nigro notatis;*  
144 + 68.

Te vergeefs, naar mijn inzien, zoeken de tegenstanders van kleine geslachtsverdeelingen, welke mij wettenschappelijk de eenig duurzame toeschijnen, voor hunne wijze van zien eenigen grond in de bewering, dat er bij de menigvuldige overgangen, welke men allerwe-

gen

gen aantreft, in waarheid, aan geene scherpe geslachtsverdeeling te denken zij, daar dit zelfde argument zich met veel meerder regt tegen de vele soorten bevattende *Genera*, laat aanvoeren; en het is juist bij de aanneeming van *kleine* geslachtsverdeelingen, dat in ieder geval, het meerderdeel der kenteekenen schier altijd voor het eene of het andere geslacht beslissen zal, zonder letsel voor die zoo zeer gewenschte juistheid of scherpte van grenzscheiding.

Het onderhavige geval strekke ons ten voorbeeld. Onder alle, tot heden door mij onderzochte *Tropidonoten*, welke ruim een twintigtal beloopten zullen, is deze nieuwe Japansche soort de eenige, welke, in plaats van drie, slechts twee achter oograndschilden heeft, waardoor haar dus één der voor dat geslacht opgegevene kenteekenen ontbreekt. Intusschen aarzel ik geen oogenblik, dezelve onder de *Tropidonoten* te rangschikken, vermits haar al de overige generische kenteekenen eigen zijn, en deze uitzondering van den regel zeer wel tot zoo lang als een soortelijk kenmerk verstreken kan, totdat de opsporing eener reeks van zulks met haar gemeen hebbende soorten, eene geheel nieuwe afdeeling noodzakelijke make. Zoude men daarentegen alleen, om zoodanige uitzonderingen, de geslachtskenteekenen telkens willen vergrooten, gelijk zoo dikwerf plaats heeft, dan moet de zoo wenschelijk juiste grenzscheiding noodwendig verloren gaan, en te dezen opzichte mangelt het gewis niet aan menigvuldige voorbeelden.

Naar verscheidene door den Heer BIOMHOFF medegebrachte exemplaren, te oordeelen, schijnt de *Tropid. vibakari* geene aanmerkelijke grootte te bereiken. De  
groot-

grootste derzelve is slechts 1' 3½" lang, waarvan de kop 7" en de staart 4' 3" bevatten; de cilindervormige romp heeft in het midden 5" diameter; de kop loopt eenigzins spits toe; het achterste is breed platgedrukt (*depressum*). De wenkbraauwschilden en het wervelschild zijn, als gewoonlijk, even lang; de achterhoofdschilden aan het einde eigendommelijk toegespitst, ter zijde door twee schilden van den slaap des hoofds begrensd, die door eene smalle verlenging van de zes overige randschildjes vaneen gescheiden worden. Van de negentien rijen, welke het lijf bedekken, zijn de vijftien middelste rijen scherp gekield en die ter zijde glad; aan den wortel van den staart telde ik negen rijen schubben, van welke de zeven middelste gekield (*carinatae*) waren; vervolgens honderd vier en veertig schilden aan den buik, en acht en zestig paar aan den staart.

De grondkleur der bovendeelen is roestbruinachtig aschgrauw, welke langs het midden van den rug in het zwartachtige overgaat; die der onderdeelen bleek stroogeel. De lippenchilden zijn wit met zwarte naden; ter wederzijde van het achterhoofd is eene lichte vlek, en op de beide zijranden van ieder buikschild eene zwarte stip.

#### 4. COLUBER QUADRIVIRGATUS. MIHI.

*Mezumitori vebi Jap.*

*Char. gen. Dentes mediocres per series sex dispositi, omnes aequales; caput a trunco distinctum oblon-*



go-ovatum, antice obtusum, rictu amplissimo; oculi mediocres aut magni; scuta pilei novem, verticali atque superciliaribus longitudine aequalibus, latis, scutellis postorbitalibus duobus, mentalium paribus 2; truncus longus, cylindricus, infra subplanus; cauda corporis dimidia parte brevior, continua acuta; squamae imbricatae per series longitudinales dispositae, omnes aut plurimae laeves; scuta abdominalia simplicia utrinque angulato-recurva, subcaudalia divisa.

Char. spec. Coluber. Rostro acutiusculo, oculis magnis, cauda  $\frac{1}{3}$ ; scutis occipitalibus verticali longioribus, pone truncatis, loreo rhombeo; squamis trunci rhombeis per series 19 dispositis, serierum mediarum 8 subcarinatis, caudae omnibus laevibus; supra olivaceo-cinereus, linea postorbitali vittisque trunci 4 nigris; infra olivaceo-albidus caudam versus fusco-nebulosus, scutis in ipso angulo laterali pallidioribus, parte ascendente olivaceis, ibidemque puncto fusco notatis; 194 + 84.

Ingevolge een voorstel van Dr. KÜHL, vervat in eenen door hem uit Java geschreven' brief, heb ik den geslachtsnaam *Coluber*, omtrent de grootere adders beperkt, welke men naar derzelver oponthoud, *Landadders* konde noemen, en heb ik getracht die kenteekenen, welke zij met elkander gemeen hebben, naauwkeurig aan te duiden. Tot dezelve behoort uit het getal van de Europefche foorten de *Col. quadrilineatus*, LAC., *Col. scalaris*, SCHINZ., *Col. flavescens*, SCOP., en *Viridiflavus*, LAC. — De boven opgegevene ge-

slachtskenteekenen zijn voor dezen bestendig dezelfde, en laten zich tevens op eene groote menigte buitenland-sche slangen toepassen. De soorten zijn, even als bij alle natuurlijke geslachten, dikwerf moeilijk van elkander te onderscheiden, en wijken ook in het getal van de buikschilden weinig van elkander af, daar zij meestal dat van tweehonderd te boven gaan, terwijl hetzelfde bij de *Tropidonoten* niet zoo veel belooft. De overeenkomst tusschen deze en de volgende soort, tusschen den *Coluber quadrilineatus*, den *scalaris* en den *radiatus*, REINW., (*Russell. Vol. II. pl. 42*) van Java is zeer groot. Deze vijf zijn echter zonder bedenking verschillende soorten, en in geenen deele bloote verscheidenheden.

Onze *Col. quadrivirgatus* bereikt, naar de analogie te besluiten, waarschijnlijk eene meer aanmerkelijke grootte, dan zulks bij de exemplaren, die ik gelegenheid had te onderzoeken, plaats vond, en de geheele lengte van de grootste derzelve bedroeg 2' 6½"; die van den kop 1' en die van den staart 6½". — De kop is van voren spits, dan die van den *Col. quadrilineatus*; doch deszelfs bedekking verschilt in het wezen van de zaak niet; echter zijn de achterhoofdschilden in plaats van spits aflopend, van achteren breed en plat afgesneden, en ter zijde door drie hoofdsnaapschilden beperkt; het teugelschild (*scutum loreum*) is ruitvormig. Hij heeft twee achter, en twee (niet drie) voor-oograndschilden; 8 randschilden; negentien rijen schubben: even als de *Quadrilineatus*; van welke schubbenrijen even als bij deze soort, de zeven tot negen middelste gekield zijn; doch alle ruitvormig en niet smal lan-

lancetvormig, gelijk bij den *Quadrilineatus*; de staartschubben zijn bijzonder breed en alle ongekiëld, terwijl dezelve bij genoemde soort gedeeltelijk gekiëld zijn. Het getal der zijdelingsche, stomphoekige, gebogene buikschilden bedraagt vierhonderd vier en negentig, en dat van de gepaarde van den staart vier en tachtig. — De bovendeelen dezer slangen zijn olijfkleurig graauw en de onderdeelen geelachtig wit, met eene olijfgraauwe tint, welke achterwaarts meer en meer toeneemt, en in het gewolkte overgaat. Eene zwarte lijn loopt van den achteroogrand tot den mondhoek, en twee strepen van dezelfde kleur nemen de beide zijden van het bovenste des lijfs, in. De onderzijde van den kop, benevens de randschilden en de voorste buikschilden zijn tamelijk zuiver wit, en deze zelfde kleur bezit ook de scherpe kant van ieder buikschild, welke het horizontale van het opgaande deel afscheidt; het laatste is donker olijfkleur met eene zwartachtige vlek.

##### 5. COLUBER CLIMACOPHORUS. MIHI.

*Diagn. Col. Rostro acutiusculo, oculis mediocribus, cauda  $\frac{1}{3}$ ; scutello loreo rhombeo, longiori quam altum, orbitalibus anterioribus 3; scutis occipitalibus pone truncatis; squamis subangustis lanceolatis per series 21 dispositis, mediarum 9 subcarinatis, caudae omnibus laevibus; supra olivaceus, linea ab oculo ad angulum oris producta, quadratis dorfi medii serie continua dispositis fuscis, nigro-marginatis; cervice lateribusque nigro-friolatis; infra olivaceo-albidus,*

*scutis abdominalibus anterioribus immaculatis, mediorum trunci 3<sup>io</sup> quoque ad latera punctatis, caeterisque fusco-nebulosis; 230 — 233 + 104 — 106.*

Lang 2' 5 $\frac{1}{2}$ "; kop 11"; staart 6 $\frac{1}{2}$ "; hoogte van het lijf 9"; breedte 6"; kop, spits als van den *Col. quadrigatus* en *scalaris*, SCHINZ; oogen, van middelbare grootte, onder het grootste voor-oogenrandschild nog twee kleinere; smalle lancetvormige schubben op het lijf, in een en twintig rijen verdeeld, van welke de negen middelste zwak gekield, die van den staart eenigzins glad. Tweehonderd dertig tot tweehonderd drie en dertig buikschilden, en honderd vier tot honderd zes paar staartschilden.

De verdeeling der kleuren is, bij het exemplaar, dat mij bij het opgeven van de kenteekenen, ten leiddraad verstrekte, als volgt:

Alle de bovendeelen zeer licht olijfgraauw; de schedel meer donker gewolkt (*nebulata*); achter de oogen eene zwarte streep. De nek en zijden van het lijf met fijne zwarte dwarsstreepjes. Langs het midden van den rug eene tamelijk regelmatige, zwartgerande rij vierhoeken, deels gescheiden, deels met elkander verbonden; keel en voorste buikschilden witachtig en ongevekt; van de daaraanvolgenden tot aan het midden des lijfs, ieder derde schild aan de opgaande zijde, geteekend met eene zwartachtige stip, en de overige ook in het midden van punten voorzien; de onderzijde van den staart alleen aan de zijranden van de *scuta* een weinig gevlekt. — Deze zelfde schakering vindt men waarschijnlijk, bij jongere slan-

slangen van deze soort, even als bij de overigen, welke ik ken, duidelijker en scherper uitgedrukt. Bij twee of drie grootere exemplaren vond ik daarentegen de laddervormige teekening van den rug onduidelijk, of geheel en al in eenen eenkleurigen, donker olijfgraauwen grond overgegaan, even gelijk zulks bij den *Col. scalaris* plaats heeft, bij dien althans, wiens dwarsbanden van den rug met den ouderdom geheel verdwijnen (\*).

6. COLUBER GEMINATUS. OPPEL. (*Mus. Paris.*)

*Erpétologie de Java*, Pl. 20.

*Diagn. Coluber. Oculis mediocribus, cauda  $\frac{1}{3}$ ; scuto loreo rhombeo, verticali hexagono, occipitalibus pone angustis; squamis rhombeis laevibus per series 18 dispositis; supra e badio-fuscus, col-lari fasciisque 2 longitudinalibus rubicundo-pallidis, scutis abdominalibus puncto fusco utrinque notatis; 164 — 168 + 193 — 105.*

Eene

(\*) *Coluber scalaris*, (MEIFFRENI, *Mus. Paris*), onderscheidt zich, buiten en behalve door de, in de overzetting van den *Règne Animal* van Profesfor SCHINZ, opgegevene kleurschakering, ook door hare zeer smalle, voorste voorhoofdschilden; het met spitsen hoek verre over den kop verlengde bekschild; het lange smalle teugelschild, en door het getal der buik- en staartschilden (214 + 61.) De kop van deze soort is mede van voren toegespitst, en de achterhoofdschilden zijn, even als bij de twee beschrevene soorten, van achteren regt afgesneden. — Omtrent den *Col. radiatus*, REINW., moet ik naar RUSSELL en mijne *Erpét. de Java* verwijzen.

Eene zeer fchoone en regelmatig geteekende adder, welke het eerst door den Heer LESCHENAULT DE LA TOUR, later door de Heeren KUHL en VAN HASSELT op *Java* gevonden werd, en welke, zoo als uit de verzameling van den Heer BLOMHOFF blijkt, ook in *Japan* te huis behoort. In mijn meermalen gemeld werk, heb ik bij eene afbeelding dier foort, eene uitvoerige beschrijving van dezelve gegeven. Hij fchijnt geene aanmerkelijke grootte te bereiken, of de vier door mij onderzochte voorwerpen moeten nog jong geweest zijn.

7. COLUBER CONSPICILLATUS. MIHI.

*Torakoetie-Nawa Jap.*

*Diagn. Coluber. Rostro obtuso, oculis parvis, cauda  $\frac{1}{2}$ ; scuto verticali lato quinquangulo superciliaribus longiori, occipitalibus pone truncatis; scutello orbitali anteriori uno, infraorbitalibus nullis; loreo parvo; squamis laevibus angustis, pone rotundatis per series 21 dispositis; supra rufescens, fascia nares intertransversa, altera verticis per oculos ad oris angulum producta, occipitis triangulo pone aperto, linea cervicis recta, vittis dorfi transversis multis, laterumque maculis crebris nigris; infra albido nigroque ressellatus; 219 + 68.*

De ten deele onoplosbare, als nog in de Amphibiologische werken heerschende verwarring, is voornamelijk,

lijk mede daaraan toe te schrijven, dat men de natuur voorheen veel minder rijk aan soorten achtte, dan zij werkelijk is, en men minder had opgemerkt, hetgeen ons eene veelvuldige ondervinding geleerd heeft, dat zij doorgaans eene geheele volgreeks oplevert van soorten, welke zich slechts door allermoeijelijkst op te sporen kenteekenen van elkander laten onderscheiden. Deze waarheid laat zich insgelijks toepassen op eene menigte adders, tot heden verward onder de benaming van *Col. hippocrepis*, LINN., en die ook inderdaad, mede met betrekking tot hunne kleurverdeeling zoo misleidend op elkander gelijken, dat zelfs het naauwkeurigste onderzoek ter naauwernood in staat is, voor dwaling te beveiligen. Het Nederlandsch Rijksmuseum te Leyden, bezit drie dezer adders, uit Noord-Afrika, van welke de *Coluber Hippocrepis*, Mus. ad Fried. I. T. XVI. f. 2, de gemeenste is (\*). Een vierde mede Afrikaansche soort, is door den Heer SAVIGNY afgebeeld, (*Rept. d'Egypte*, pl. IV. f. 3); een vijfde Braziliaansche is van den Heer VON SPIX, *Serp. t. X. f. 2*, (*Col. bahiensis*, in het bijvoegsel voor *Synonyme* van *Hippocrepis* genomen); en als een zesde kan deze nieuwe Japansche soort gelden. Eene *Monographie* van deze adders zoude mij thans te ver van mijnen weg afvoeren; ook meen ik hier nog slechts te moeten bijvoe-

(\*) Deze soort, welke mij ook toeschijnt door den Heer GEOFFROY, (*Rept. d'Egypte*, pl. VII. f. 1), te zijn afgebeeld, onderscheidt zich standvastig van de overige, door de voorhanden zijnde onder-oograndschilden, welke zich aan de voorste en achterste aansluiten.



voegen, dat ik, bij gemis van exemplaren tot een behoorlijk anatomisch onderzoek, tot heden vruchteloos naar eenig generisch kenteeken voor dezelve gezocht heb, en dat mij daardoor ook het juiste hunner tandvorming onbekend is. In allen gevalle zullen zij eene onderafdeeling in het geslacht *Coluber* uitmaken.

De geheele lengte 15"; die van den kop 7"; van den staart 2' 5"; doorsnede des lijfs 4"; de kop, een weinig afgescheiden van het lijf, van voren stomp; van boven eenigzins gewelfd; oogen klein; de voorste voorhoofdschilden slechts half zoo groot als de achterste; twee smalle, de achterhoofdschilden aan beide zijden bepallende slaapschilden; tweehonderd negentien buik- en zes en tachtig paar staartschilden; drie paar keelschubben. — Grondkleur, boven licht roestbruin; een smalle, zwarte dwarsband vereenigt de beide neusgaten, en strekt zich van daar tot de oogen uit; een tweede tusschen de oogen, verlengt zich van daar tot den mondhoek; ter zijde onder elk neusgat, bevinden zich zwarte vlekken; eene dergelijke onder de oogen; twee, in schuinse rigting van het wervelschild tot eenen van achteren openen hoek verbundene, lijnen sieren het achterhoofd; in den nek eene lange streep; langs de rug vele afgescheidene, veeltijds geslingerde zigzagvormige dwarsbanden en aan de zijden vele kleine, ronde vlekken; — alles van eene zwarte kleur. De keel witachtig, ongevekt; buik- en staartschilden zwart en met witachtige teerlingwijze vlekken.

Ik heb van deze schoone slangen geen ander onder de oogen gehad, dan het hier beschreven exemplaar, het-

hetwelk zeer goed was bewaard, en mij toefcheen nog jong te zijn.

8. COLUBER VULNERATUS. MIHI.

*Kolasoe Kutinawa Jap.*

*Diagn. Coluber. Rostro obtuso, oculis mediocribus, cauda  $\frac{1}{4}$ ; scuto verticali superciliaribusque longitudine aequalibus, latis, illo subcampaniformi; loreo rhombeo; occipitalibus magnis pone truncatis; squamis lanceolatis trunci per series 19 dispositis, 8—9 intermediarum subcarinatis, caudae omnibus sublaevibus; supra totus ex olivaceo atrofuscus, collo, utrinque vitta longitudinali albo nigroque varia alboque marginata, ornato; scutellis marginalibus atque gula stramineis; scutis abdominalibus anterioribus pallidis, caeteris caudam versus sensim saturatioribus, punctis sanguineis cruentatis; cauda concolori; 200 + 84.*

In vorm over het geheel overeenkomstig met den *Col. canus*, LINN. — Volkomene lengte 2' 8" 6"; lengte van den kop 11", van den staart 7½"; hoogte van het lijf 8"; breedte van hetzelfde 7"; breedte van den achterkop 6"; voorste gedeelte van denzelven 2"; stomp ovaal, weinig van den romp verwijderd; oogen middelbaar groot; twee voor- en twee achteroograndschilden; wervelschild van voren breed, van achteren smaller, eenigzins klokvormig; twee slaapschilden, die de van achteren vlak afgesneden achterhoofdschilden omzoo-

men; negentien rijen schubben langs het lijf, van welke de acht à negen middelste zwak gekield; tien rijen staartschubben, slechts eenige derzelven zwak gekield; tweehonderd buik- en vier en twintig paar staartschilden. Alle bovendeelen, de staart en de achterste buikschilden donker, zwartbruin, in het olijfverwige. De randschilden en onderzijden van den kop stroogeel; de voorste buikschilden bleekbruin; de daaraanvolgende donkerder, meer of minder digt, met bloedroode stippen besprenkeld.

9. HOMALOPSIS MOLURUS. MIHI.

*Char. Gen. Dentes colubринi numerosi, angulo fere recto recurvi, maxillares aequales, postici sulcati; palatinorum mandibulariumque antici caeteris longiores; caput distinctum, antice depressum, rictu oris mediocri; nares minutae, horisontales scutum nasale utrinque unicum perforantes, oculi antici, parvi, subhorisontales, convexi; pupilla rotunda; scuta frontalia duo parva aut unicum; mentalia parva; gula squamata; truncus cylindricus, crassus, subtus scutis abdominalibus brevibus tectus; cauda tenuis, corpore multo brevior, subtus scutis divisim tecta.*

*Syn. Spec. RUSSELL, Ind. Serp. II. 40. SEBA, II. 15, 3. Python Molurus Merrem, Coluber moluroides. SCHNEID., Hist. Amphib. II. p. 279. Col. Schneiderianus, DAUD. Col. decipiens, OPPEL (Mus. Paris). Col. Obtutatus, REINWARDT (Mus. Bat.).*

Aan

Aan Dr. KUHLE komt de eer toe, van het eerst (in zijne *Brieven uit Java*) aangemerkt te hebben, dat de *Colub. buccatus* en *monilis*, LINN. (*Horridus*, DAUD., *Viperinus*, SHAW, *Echidna semifasciata*, MERR., etc.), niet onder de adders konden gerankschikt blijven, doch een bijzonder geslacht moesten uitmaken, waartoe hij den naam van *Homalopsis* voorfloeg. De Hoogleraar REINWARDT vestigde later mijne opmerkzaamheid op de achter-bovenkaakstanden, welke bij die slangen gegroefd zijn, en welligt met eene giftklier in verband staan; eindelijk werd ik ook gewaar, dat de opgegevene geslachtsteekenen aan eene gansche reeks van slangen toekomen, welke door mij in de *Erpet. de Java* uitvoeriger behandeld zijn. De mij bekende *Homalopsis*-soorten leven bij voorkeur in zoet water; staan, als het ware, in het midden, tusschen de *Tropidonoten* en de familie der *Zeeslangen*, en voeden zich, zoo het schijnt, hoofdzakelijk met vischen. Het vereischt nader onderzoek, om te weten, of dezelve giftig zijn. Prof. REINWARDT houdt de *Homal. monilis* voor gevaarlijk; Dr. EVERS, te *Kleef*, voorheen te *Batavia* woonachtig geweest, verzekerde mij het tegendeel, zoowel van deze soort, als van den *Hom. molurus* en den *H. aër* (*Col. aër*, OPPEL, *Mus. Paris*, *Erpet de Java*, pl. XXXVIII).

Wat de voorlaatste soort betreft, dezelve is reeds door SCHNEIDER uitvoerig en goed beschreven, en eene variëteit derzelve door RUSSELL voortreffelijk afgebeeld. Dat dezelve ook in *Japan* voorkomt, bewijst de verzameling van den Heer BLOMHOFF. In groote menigte bevindt zij zich op het vaste land van

In-

*Indië*, op de *Sundasche Eilanden* en op de *Molukken*, van waar ons Museum deszelfs exemplaren aan den Hoogleeraar REINWARDT te danken heeft.

10. TRIGONOCEPHALUS BLOMHOFFII. MIHI.

*Hunamamoufi Jap.*

*Diagn. Trigon. Capite latissimo, rostro refimo, oculis parvis obliquis, pupilla perpendiculariter oblonga, cauda tenui  $\frac{1}{2}$ ; scutellis frontalibus tribus angustis, marginalibus; verticali hexangulo, rostrali perpendiculari campaniformi; fossalibus anterioribus 2, posterioribus 3, his simul ante-orbitalibus; orbitali posteriori uno parvo, inferiori uno longissimo; occipitalibus pone rotundatis, squamis acutissime carinatis trunci per series 21, caudae (ad basin) per series 11 distributis; gularibus laevibus; supra obscure olivaceo-fuscus, fascia lata, albido marginata ab oculo utrinque ad oris angulum producta, nigra; dorfi maculis magnis nigricantibus nigro marginatis, saepe duplicibus, scutellis marginalibus rosaceo-pallidis; scutis abdominalibus subcaudalibusque nigro rosaceoque tessellatis; cauda subtus apice rubicunda, squama apicis coniformi acutissima, subtus canaliculata; 142 + 45.*

De afdeeling der giftslangen met kaakgroeven (gaten, vóór de oogen, boven de kaak), vormt, even gelijk die der *Viperac*, eene reeks kleine, door de natuur  
naauw-

naauwkeurig gefcheidene, geflachten. Naar aanleiding van Dr. KUHLE's voorstel, laat ik aan de foorten zonder ratels en met verdeelde staartschilden, wier schedels met schilden gedekt zijn, den naam van TRIGONOCEPHALUS, en ik noem die, met eenen geschubben schedel, naar MERREM en den Prins van Wied, COPHIAS. Tot het laatste geslacht behooren alle Zuid-Amerikaansche en eenige Aziatische; tot het eerste, behalve eene Noord-Amerikaansche, slechts Aziatische foorten.

De TRIG. BLOMHOFFII behoort tot de nachtelijke foorten, met langwerpige pupillen, en staat, onder de mij bekenden, het naaste aan den Javaanschen *Trig. rhodostoma*, REINW., RUSSELL, II. pl. XXI. Ik zag maar één exemplaar van denzelfven. Geheele lengte 1' 11" 6''' ; van den kop 1' 2''' ; den staart 3' 1''' ; kop, van achteren breed 10''' , van voren 2''' ; van achteren hoog 7''' , van voren 4''' ; doorsnede van het lijf op zijn dikst 11''' ; de bek opwippend; het bek-schild daardoor perpendiculair; drie kleine voorste voorhoofdschilden, langs den mondrand, in eene rij liggende; het middelste het kleinst; twee voor- en drie achterkaakgroefrandschilden, deze laatste tevens strekkende tot voorste oograndschilden; een klein achteroogrand-schild, en een van onderen, hetwelk lang en smal is; het wervelschild zoo lang, als de wenkbraauwschilden; de achterhoofdschilden achterwaarts afgerond, en ter zijde door schubben afgezet, doch over het laatste bovenrandschild drie groote, hoekige slaapschilden;  $\frac{8}{11}$  randschilden; een paar scherp gekielde *Rinnenschilder* (vore-, goot- of groef-schilden, doelende op eene vore, tusschen den neus en het oog); lancetvormige schubben, met

met afgeronde punten, mede fcherp gekield; een en twintig rijen op het lijf; elf op den ftaart; honderd twee en veertig buikfchilden, benevens vijf en veertig paar ftaartfchilden, gewoon lang en fpits, van onderen gegroefd (*gefurcht*).

Het bovendeel van den kop, het lijf en de ftaart is donker olijfbruin; lippen roodachtig wit; een breede, zwarte, witachtig gezoomde band ftrekt zich uit van het oog tot den mondhoek, en langs den rug en het eerfte deel van den ftaart loopt eene rij groote zwartachtige, zwart omzoomde vlekken, welke deels gefcheiden zijn en vervolgens elkander afwifelen. De onderzijde van den kop is witachtig; alle buik- en ftaartfchilden zijn roodachtig wit, en zwart gedobbelfteend (*gewürfelt*); de punt van den ftaart is van onderen rood.

## II. MOLGA PYRRHOGASTER. MIHI.

Het is zeker omtrent geene *Amphibiën*, de fchildpad-den uitgezonderd, tot eene duidelijke onderfcheiding van de foorten, zoo noodig, de gezamenlijke ouderdoms-verfcheidenheden te kennen, als bij de falamanders, en het is daarom, dat ik het niet waag, van dezen Japanfchen eenige foortkenteekenen op te geven, vermits ik denzelven flechts in half volwasfenen toefland gezien heb. Alsdan gelijkt hij veel op den *Molga Palustris* van gelijken leeftijd, en indien mij zijn vaderland niet bekend ware geweest, zoude ik denzelven ongetwijfeld voor eene variëteit van dezen gehouden hebben.

De geheele lengte van een exemplaar was 3' 5'',  
waar-



waarvan de staart 1" 9'" besloeg; van een ander was dezelve 3" 10'", de staart 1" 9"'. De vorm van den kop, het lijf en den staart in alles, als van den *Palustris*. De geheele oppervlakte donker zwartachtig bruin; digt bezet met kleine wratten; de ruggestreep gezwollen, bijna glad, geelachtig van kleur; de onderzijde des lijfs en van den staart vuurrood, en, inzonderheid de buik, rijkelijk bezaaid met ronde zwarte vlekken. HOUTTUYN'S *Salamandra Japonica*, of THUNBERG'S *Lacerta Japonica*, van welke ik, in het Ethnographisch Museum te 's Hage, verscheidene uit erts nageemaakte figuren te zien kreeg, schijnen van deze soort geheel onderscheiden te zijn.

## 12. BUFO PRAETEXTATUS. MIHI.

*Vatikairu et Fikikojeru et Nakfudo Jap.*

*Diagn. Bufo. Rostro porcato, porcis obsoletis, parotidibus mediocribus, palmis fissis, plantis basi palmatis; corpore toto verrucoso, verrucis superioribus magnis, inferioribus parvis; supra livido-fuscus, subtus flavescens nigro dense marmoratus; femoribus fasciis nigricantibus variis; trunci vitta laterali lata, ab oculo utrinque ad femur prolongata atra supra albido late marginata.*

Die padden, welke naar den grondvorm van *Bufo aqua*, *scaber*, enz., van vooruitspringende, tot aan den schedel verlengde mondlippen, voorzien zijn, en van

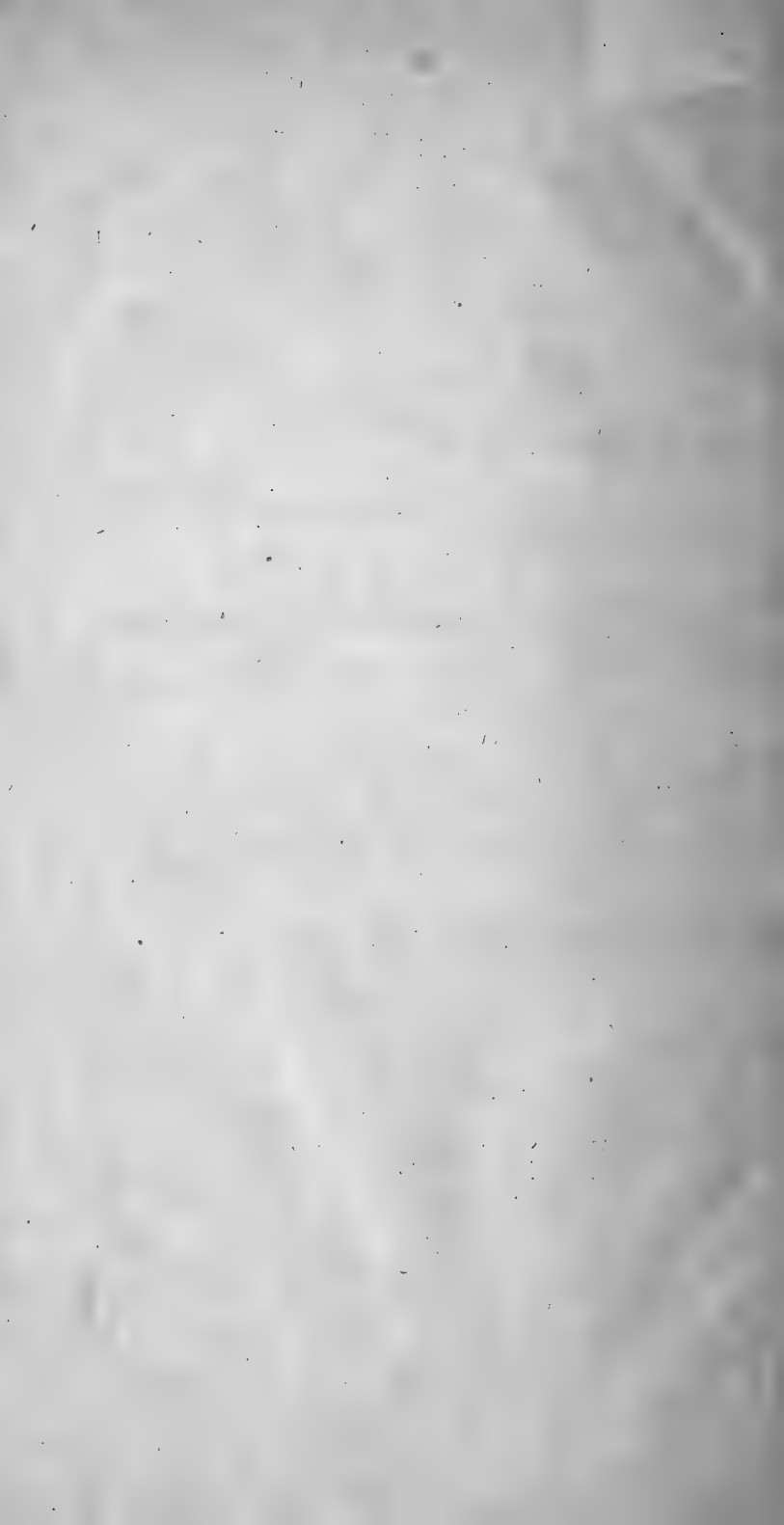
van welke er verscheidene door MERREM, onder den naam van *Bufo marinus*, met elkander verward worden, vormen eene geheel eigene, foortrijke afdeeling, waartoe ook de *B. praetextatus* is behoorende.

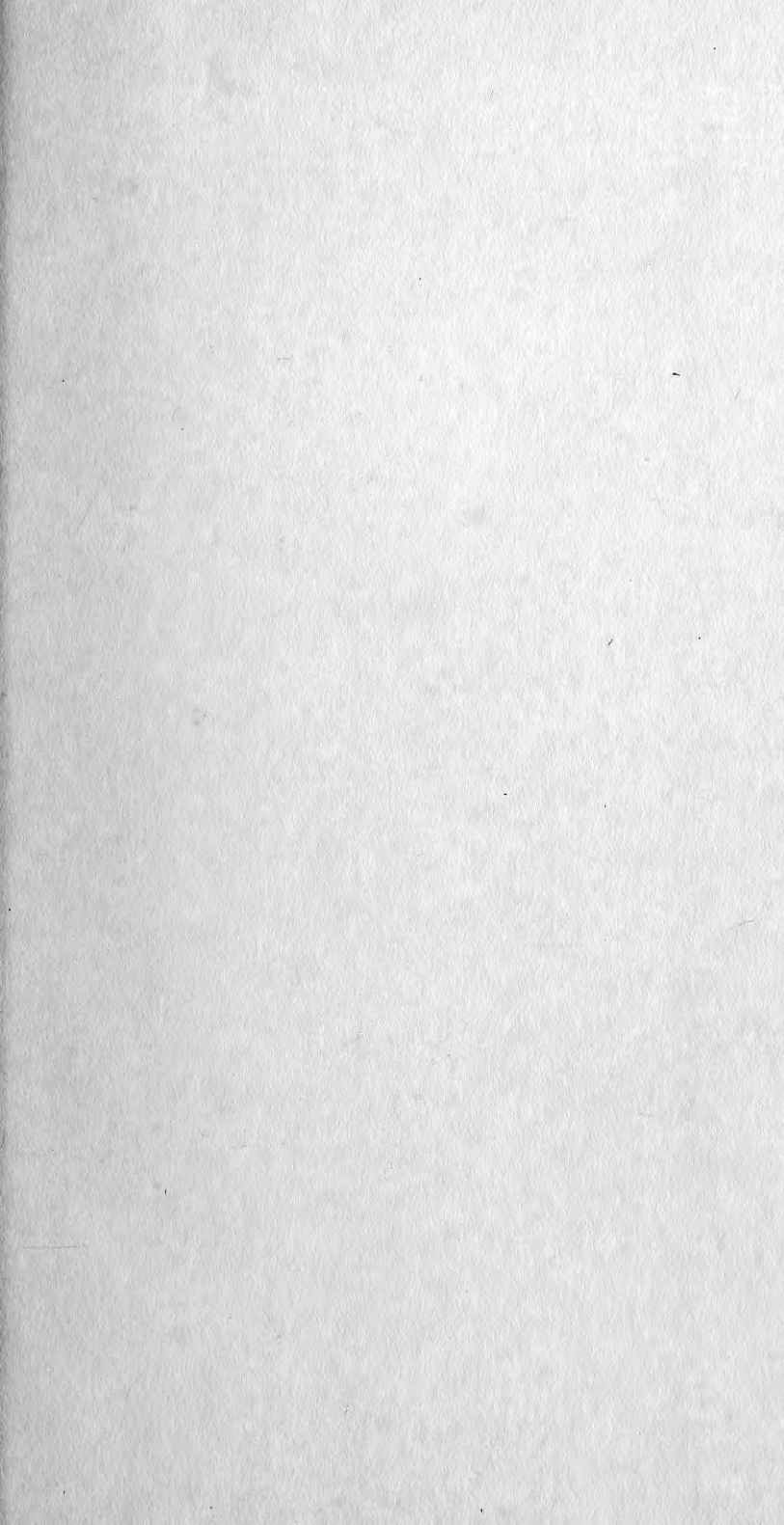
Volgens de verzekering van den Heer BLOMHOF, is deze padde op *Japan* te huis, en wordt zelfs niet zelden gevonden in de woningen van *Nangasacki*. — Dezelve schijnt een' aanmerkelijken wasdom te bereiken, en het grootste, door mij onderzochte exemplaar, geeft te dien opzigte den volwasenen *Bufo aqua*, D., weinig toe.

Hare voortoonen of vingers zijn vrij; de achterste aan derzelver wortels van smalle zwemvliezen voorzien; de mondlippen gelijkvormig aan den *B. aqua*; doch minder scherp van rand; de achterhoofdschlieren (*glandulae parotides*) naar evenredigheid niet sterk ontwikkeld; de oppervlakte des ligchaams alom met groote, het onderdeel met kleine wratten bezet.

Kleur: boven, loodkleurig bruin; onder, geelachtig wit; alom, tot zelfs aan de onderzijde des dijbeens, digt zwart gemarmerd; langs de beide zijden van den kop en romp, aanvang nemende van de oogen, een breede zwarte band, welke langs den rug, door eenen dergelijken, schier even breed, witachtigen beperkt wordt; de kaakranden zijn zwartachtig gemarmerd.









ERNST MAYR LIBRARY



3 2044 114 251 960

